

Piața de muncă rămâne, de la un an la altul, fără forță proaspătă

Ne pleacă tinerii din țară!

România nu stă deloc bine în ceea ce privește piața muncii, acolo unde numărul tinerilor activi cunoaște un declin puternic. Și, în paralel, fenomenul îmbătrânirii este tot mai accentuat, potrivit datelor Institutului Național de Statistică. În cel mult 10 ani, multiplele provocări de ordin demografic cu care țara noastră se confruntă azi vor impacta major economia – seniorii părăsesc câmpul de lucru, iar în locul lor nu prea va mai veni nimeni, fiindcă tinerii au ales să plece în străinătate!

Totul se întâmplă într-o perioadă în care cererea pentru forța de muncă înalt calificată continuă să crească, iar economia este în plină dezvoltare. Datele oficiale ne spun că, până în 2030, România va avea nevoie de peste 600.000 de meseriași și buni profesioniști; dar, în același timp, statistica indică faptul că, în următorul deceniu, fenomenul îmbătrânirii se va accentua – vor fi de trei ori mai multe persoane active (încadrate în câmpul muncii) cu vârsta de peste 65 de ani!

Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) a raportat recent că, până în 2030, ocupațiile care necesită forță de muncă înalt calificată (specialiști în domeniile IT, juridic

sau sănătate) vor înregistra o creștere a cererii cu 624.000 de job-uri vacante. Asta înseamnă o medie de 100.000 specialiști/an, în condițiile în care facultățile de profil din țară (stat și private – Politehnică, Administrație, Afaceri, Drept, Medicină etc.) furnizează cumulativ un număr total de doar 40.000 de absolvenți/an.

► PAGINA 3

Olăritul, meșteșugul nepieritor al istoriei românești

Olăritul este considerat cel mai vechi meșteșug din istorie. Aparent una ușoară, munca asta necesită mult talent, dar și pricepere, iar nu întotdeauna rezultatul este tocmai cel așteptat. Tocmai de aceea, de cele mai multe ori, olarii sunt primii critici ai creației populare – ei văd, simt și elimină defectele mai bine ca oricine și privesc lucrarea în primul rând din perspectiva eșecului fiindcă își doresc ca produsul finit să atingă perfecțiunea.

Pentru a înțelege mai bine ce înseamnă această muncă, ne-am gândit că nu strică să descoperim măcar o părticică din tainele olăritului. Totodată, observăm că acest meșteșug începe să se răspândească printre tineri, care caută să-i valorifice potențialul și din punct de vedere al câștigului material.

Economia de piață și pătrunderea produselor de serie în România, importate din China, sunt principalele motive pentru care azi avem o îndelungată și ireversibilă criză a meșteșugurilor populare. ► PAGINA 3

Programul „Erasmus+”, interculturalitate și diversitate

Integrare și conexiune, iată cele două aspecte care caracterizează cel mai bine oportunitatea de învățare de care au parte elevii Colegiului UCECOM „Spiru Haret”, din București. În perioada 23 martie – 7 aprilie, un grup format din 13 elevi și două cadre didactice a luat parte la una dintre cele mai frumoase aventuri care poate stimula învățarea prin descoperire, anume un stagiul de practică în Valencia, Spania. Organizația parteneră care a facilitat desfășurarea activităților a fost Universal Mobility SL, Valencia, în cadrul proiectului Erasmus+ 2023-1-RO01-KA121-VET-000120437.

La aceste cursuri de instruire practică au participat elevi din clasele a XI-a și a XII-a de liceu, de la calificările Tehnician în gastronomie și Organizator banqueting, care au fost îndrumați de către tutorii de practică din locațiile valenciene La Loba, Cafe Tierra del Mar, Salad Planet și Mister Cafe.

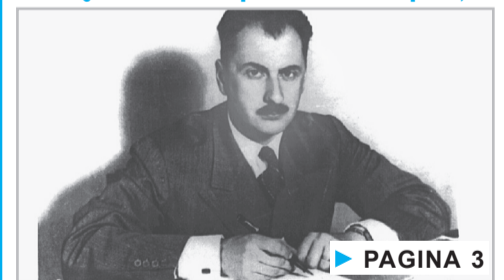
Acest stagiul de pregătire practică a avut ca obiective explicarea principalelor reguli de igienă și de ținută în ceea ce privește lucrul în unitățile alimentare, de primire a clienților în restaurant, de servire și debarasare a meselor și, de asemenea, prepararea diverselor feluri de mâncare specifice atât bucătăriei internaționale cât și celei spaniole. ► PAGINA 2

Bastionul Croitorilor, simbolul meșteșugarilor din Cluj

► PAGINA 2

Gheorghe Brătianu - promotor al cooperatiei

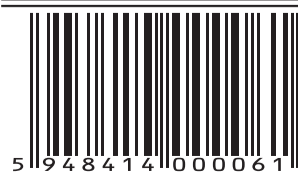

► PAGINA 3

Personaje de poveste din pănuși de porumb

► PAGINA 4

Programul „Erasmus+”, interculturalitate și diversitate

(Urmare din pagina 1)

Negreșit, putem spune că elevii și-au însușit o gamă variată de abilități după finalizarea acestui stagiului de practică, precum: capacitatea de a comunica într-o limbă de circulație internațională, cunoștințe în domeniul ales necesare inserției pe piața muncii europene, aptitudinea de a lucra în echipă și de a comunica eficient în vederea rezolvării problemelor întâmpinate și adoptarea de valori și norme de bună conduită în societate.

Cultura spaniolă le-a fost insuflată elevilor prin interacțiunea cu tutorii de practică, aceștia din urmă învățându-i pe copii să realizeze principalele preparate spaniole tradiționale, dintre care reamintim paella, patatas bravas și chiar empanada. Totodată, ei le-au împărtășit elevilor noștri câteva dintre secretele gastronomice ale gustului desăvârșit pe care îl au aceste tipuri de mâncăruri.

Ghidați de încurajări, feedback permanent și aprecieri ale reușitelor, liceenii Colegiului UCECOM „Spiru Haret” au depășit cu succes și examenul final, care a constat în pregătirea de băuturi și preparate specifice Spaniei.

Relația cu tutorii de practică a fost una bazată pe încredere reciprocă și respect, iar elevii au primit sfaturi de care să țină cont în viitor pentru perfecționarea lor profesională.

Experiența cunoașterii universului spaniol pentru elevi a continuat cu următoarele activități culturale, desfășurate cu ajutorul organizației partenere: tur ghidat al orașului Valencia, vizite la muzee, parcuri, catedrale, peșteri și chiar o excursie de o zi la Peniscola, un oraș aflat pe coasta de est a Spaniei.

Pe lângă explorarea obiectivelor turistice, elevii au avut parte de un atelier care a constatat în învățarea elementelor de bază ale limbii spaniole prin intermediul jocului, aceștia reușind să-și însușească câteva noțiuni de comunicare în limba locală, fapt care a facilitat interacțiunea acestora cu tutorii de practică.

Vizita la Bioparc, o imensă grădină zoologică, întinsă pe o suprafață de 10 hectare și care găzduiește circa 800 de animale din peste 120 specii (fauna africană de savană și pădurea ecuatorială) a fost cu adevărat impresionantă! Elevii au admirat peisaje de vis și animale pe care nu le-au mai văzut până atunci, unde forfota unei vieți cu adevărat uimitoare susține reproducerea ecosistemelor.

Oceanograful, cel mai mare parc maritim din Europa, care are printre atracțiile sale animale precum rechini, balene, delfini, pinguini și foci, a fost un prilej de delectare pentru elevi; ei au realizat fotografii spectaculoase și au asistat la un spectacol organizat în incinta delfinariului, adânc de 36 de metri. Vizita s-a încheiat cu achiziționarea de suveniruri pentru cei dragi și promisiunea că se vor reîntoarce în acest loc minunat de fiecare dată când au ocazia!

De asemenea, excursia la Peniscola a reprezentat pentru elevi o frumoasă călătorie în lumea tradițională spaniolă, unde peșterile din zonă, arhitectura castelului medieval, peisajele de la malul mării și străzile pline de magazine și clădiri vechi i-au introdus pe aceștia într-un decor parcă desprins din basme.

Acest proiect a însemnat o etapă importantă în dezvoltarea atât pe plan educațional, cât și personal a elevilor Colegiului UCECOM „Spiru Haret”, fiind o oportunitate de învățare menită să le extindă orizonturile cunoașterii, ale creativității și spontaneității în domeniul gastronomic, o bransă unde acumularea experiențelor duc spre performanță și susțin realizarea lor profesională din viitor.

Participarea elevilor în acest stagiul de pregătire practică reprezintă un motiv de mândrie pentru școala noastră deoarece aceștia au avut și vor avea parte de toată susținerea noastră necondiționată în vederea atingerii celor mai înalte standarde de performanță.

Bastionul Croitorilor, simbolul meșteșugarilor din Cluj

Ridicat undeva în jurul anului 1460 pe temelia unei vechi locații medievale, Bastionul Croitorilor este simbolul meșteșugarilor din Cluj și singura clădire din orașul de pe Someș care a supraviețuit, aproape intactă, trecerii unei jumătăți de mileniu.

Breasla meșteșugarilor croitori din Cluj a finanțat construcția bastionului, iar scopul urmărit a fost acela de fortificare a cetății orașului. În Evul Mediu, croitorii alcătuiau una dintre cele mai puternice și mai avute bresle de meșteșugari din Transilvania.

În istoria de aproape 600 de ani, acest turn a trecut, în mai multe rânduri, prin momente de mare cumpănă și de fiecare dată s-a aflat la un pas de a fi făcut una cu pământul. Prima încercare teribilă prin care a trecut Bastionul Croitorilor a fost și cea mai grea dintre toate – o descătușare nemaivăzută a naturii a transformat construcția, în numai câteva minute, într-o grămadă de moloz și praf. Turnul a fost reconstruit prin priceperea meșteșugarilor zidari și redat spre folosință „fraților” croitori.

Al doilea moment de cumpănă a consemnat un eveniment mai rar întâlnit: chiar conducerea cetății Clujului a decis să pună jos Turnul pentru a evita, astfel, ca simbolul orașului să ajungă pe mâinile dușmanilor. Sub privirile încărcate de ură ale vrăjmașilor veniți să cucerească locurile de pe ambele maluri ale Someșului, Bastionul Croitorilor a fost incendiat.

Renăscut din propria-i cenușă pentru a treia oară, turnul se înalță și azi semeț, ca o garanție că breasla meșteșugarilor este nepieritoare, stă acolo de pază, la porțile cetății, și așa va rămâne pe veci, în pofida încercărilor oricărui venetic. (L.T.)

De prin lumea cooperatistă

ACI și IFFCO, memorandum semnat la 28 aprilie

Un *Memorandum de înțelegere* a fost semnat, la 28 aprilie, de Alianța Cooperatistă Internațională (ACI) și Indian Farmers Fertiliser Cooperative (IFFCO) pentru organizarea Conferinței cooperatiste globale 2024 și a Adunării Generale a ACI la New Delhi, în India.

Semnatarii memorandumului de înțelegere au fost directorul general al IFFCO, dr. U.S. Awasthi, și directorul general al ACI, Jeroen Douglas. Documentul a fost semnat în Iordania, unde s-a desfășurat cea de-a 11-a Conferință a miniștrilor din Asia și Pacific. La acest eveniment au fost prezenți președintele ACI, Ariel Guarco, președintele ACI Asia și Pacific, dr. Chandra Pal Singh Yadav, directorul general al NCDC, Pankaj Bansal, dr. Mohammad Thneibat – președinte al Cooperativei miniere de fosfat din Iordania (JPMC), Bhima Subrahmanyam – președinte al Asociației internaționale de cooperare bancară (ICBA) și Savitri Singh – CEO al Uniunii Naționale de Cooperatelor din India (NCUI), plus o serie de oficiali din sectorul cooperativilor și din partea Guvernului indian.

Gazda evenimentului care reunește cooperatori din întreaga lume va fi Indian Farmers Fertiliser Cooperative (IFFCO), care reprezintă 50 de milioane de fermieri, prin intermediul a 36.000 de cooperative.

„Sunt încântat să semnez cu IFFCO și, prin intermediul lor, cea mai mare comunitate agricolă și mișcare cooperativă din lume acest important *Memorandum de înțelegere*. Acesta sigilează parteneriatul nostru de lungă durată într-un mod formidabil, aducând Conferința Globală ACI pentru prima dată în India”, a spus Jeroen Douglas.

Dr. Awasthi a scris pe Twitter: „Un *Memorandum de înțelegere* este semnat între domnul Jeroen Douglas, directorul general ACI, pentru a organiza Adunarea Generală ACI, Conferința Globală a cooperativilor ACI 2024 și pentru a lansa Anul Internațional al cooperativilor ONU 2025 la New Delhi, în India. Un moment de mândrie pentru India deoarece este prima dată când ACI își ține Adunarea Generală în India”.

Tema conferinței este „Cooperativele aduc prosperitate pentru toți” și își propune să transmită mesajul că instituțiile cooperatiste sunt centrate pe oameni, conduse de scopuri și orientate spre progres. ACI este recunoscătoare pentru că IFFCO va găzdui cooperative din întreaga lume în orașul istoric Delhi, unde este și biroul nostru regional din Asia-Pacific.

În India, cooperativele reprezintă o modalitate eficientă prin care oamenii își exercită controlul asupra mijloacelor de trai economice. Mișcarea cooperatistă acoperă aproape 98% din India rurală.

Știri de azi pentru mâine

Topul universităților din România

Universitatea Babeș-Bolyai – Cluj-Napoca, Universitatea din București și Universitatea „Politehnica” București ocupă primele trei locuri în Metarankingul Național al instituțiilor de învățământ superior publicat de Ministerul Educației.

Locul 4 este ocupat de Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila”, din București, locul 5, de UMF „Iuliu Hațieganu”, din Cluj-Napoca, iar locul 6, de Universitatea „Transilvania”, din Brașov. Pe locul 7 vine Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, din Iași, pe 8 – Universitatea de Vest, din Timișoara, iar pe poziția a 9-a, Academia de Studii Economice, din București. Top 10 este încheiat de Universitatea Tehnică, din Cluj-Napoca.

Metarankingul Național este un mecanism de evaluare și ierarhizare a universităților bazat pe analiza unor clasamente universitare internaționale recunoscute la nivel global.

Dovezi că Marte se aseamănă cu Terra

O serie de roci împrăștiate pe o străveche linie a unui țărâm de pe Marte arată că „Planeta Roșie” ar fi fost mult mai asemănătoare Terrei decât au crezut oamenii de știință, conform unui studiu publicat în jurnalul JGR Planets.

Rocile, descoperite de roverul „Curiosity”, aparținând NASA, sunt neobișnuit de bogate în oxid de mangan – un compus chimic care se adaugă pe lista în creștere a dovezilor care susțin că Marte a fost odinioară o planetă ce putea găzdui viață și chiar ar fi dispus de niveluri de oxigen în atmosferă similare celor terestre.

NASA consideră că manganul „este un erou necunoscut în evoluția vieții pe Pământ”. Oamenii de știință susțin că manganul era prezent din abundență în roci și în oceane înainte de apariția primelor forme de viață pe Pământ, în urmă cu aproximativ 4 miliarde de ani și că a deschis drumul pentru oxigen, aflat la baza existenței vieții pe Pământ.

Ne pleacă tinerii din țară!

(Urmare din pagina 1)

Greu de găsit o soluție, mai cu seamă pentru că numărul tinerilor activi pe piața muncii, cu vârste cuprinse între 20 și 34 de ani, scade de la un an la altul. Fenomenul migrației nu a ocolit nici România, direct afectată de plecarea peste hotare a profesioniștilor, a meșterilor/meseriașilor din toate domeniile. Suntem pe locul 17 la nivel global, cu peste 5,7 milioane de români care au ales să lucreze și să se stabilească în străinătate. Printre motivele principale ale exodului se numără salariile mai mari oferite de alte state, sistemele de sănătate performante, infrastructura educațională dezvoltată, mentalitatea și, pe ultimul loc, condițiile climatice mai favorabile.

În același timp, potrivit Organizației Mondiale pentru Migrație, România importă din ce în ce mai multă forță de muncă, în special din Asia, dar raportul dintre numărul emigranților români și cel al imigranților străini care s-au stabilit aici este de 6 la 1.

În ultimul deceniu, populația României a scăzut cu aproximativ 1,2 milioane de locuitori. Din această cifră, 97% (1,1 milioane) sunt tineri care au plecat în străinătate – și undeva la 100.000 s-au stabilit definitiv acolo.

Astfel stând lucrurile, este firesc să ne întrebăm încotro se îndreaptă România și dacă această cale pe care a apucat-o este cea corectă. La cum se mișcă lucrurile în prezent, pare-se că politicile socio-economico-demografice nu ar fi tocmai cele mai potrivite. Tinerii nu sunt convinși că merită să rămână acasă, iar autoritățile privesc neputincioase la cozile formate la ieșirea din țară.

LAURENȚIU TEODORESCU

Olăritul, meșteșugul nepieritor al istoriei românești

(Urmare din pagina 1)

Dintre cele care încă mai supraviețuiesc, anacronice precum vremurile din care provin, puține pot trezi emoția filonului tradițional, autentic românesc precum cele care au la bază ceramica. Olăritul stă la granița dintre meșteșug și artă, dar tocmai în această dezbateră regăsim frumusețea-i milenară – pământul, apa și focul s-au unit într-o ceremonie sacră a nașterii creației populare.

Românii au moștenit olăritul din adâncul timpurilor, dovezi ale practicării sale pe meleagurile carpato-danubiano-pontice datând din perioada neoliticului. Dincolo de formă, proporții, decor ori culoare, vasele de ceramică ieșite din mâinile olarilor reprezintă nu doar necesitatea acoperirii unor rosturi practice, ci și definiția virtuții artistice a meșteșugarului, care a pus în creația sa toată știința, inventivitatea și imaginația avute.

Încă din vremuri demult apuse, țăranul român s-a înconjurat de lucruri care îi erau utile, niciodată pur decorative și impersonale. Astfel, vasul de lut a întruchipat dintotdeauna lucrul viu născut din mâini truditore, care au știut să rostuiască materia primită de la Dumnezeu, înobilând-o prin efort și suferință. Dacă mai crede cineva că olăritul este o joacă de copii,

atunci să petreacă doar câteva ore într-un atelier și să vadă munca brută ce necesită forță, îndemnare și temeinice cunoștințe depusă de un meșteșugar.

Privind la uneltele folosite (troaca, mezdreaua, cuțitoaia, fachieșul și plotogul, cornul, gaița) înțelegem și care sunt principalele etape ale preparării lutului înainte de ardere – curățire, dospire, frământare, modelare, uscare, ornamentare. Să amintim și de morișca de mână, o simplă râșniță folosită pentru măcinarea fină a oxizilor de plumb și a nisipului ce intrau în compoziția smalțului aplicat pe vasele de lut între două arderi în cuptor.

Bineînțeles, vedeta atelierului este roata olarului, formată din două discuri (unul mai mic, sus, și unul mai mare, în partea de jos) unite printr-un ax vertical. Bulgărele de pământ se așează pe discul de sus, iar meșterul olar, cu piciorul, mișcă rapid discul de jos, astfel învârtind roata ce va da forma circulară vasului dorit.

Tinerii învață meșteșugul olăritului

Și cum tinerii sunt tot mai atrași de „misterul” artei populare, mulți au început să cocheteze cu olăritul. Ba, unii încearcă să facă și bani din asta, căci valorificarea materială trebuie să reprezinte, în fapt, un obiectiv al oricărui meșteșugar și nimic rău nu este în asta. În felul acesta, în România au început să apară din ce în ce mai multe școli/tabere care își propun să prezinte oamenilor tainele olăritului. Pe Valea Buzăului, de exemplu, la Colți, un astfel de atelier de ceramică a fost organizat la Centrul de Artă Aluniș. Zeci de copii învață să folosească roata, modelează lutul, pun întrebări și primesc răspunsuri.

Astfel, tradiția este dusă mai departe în zonă și, totodată, se dă un ajutor și creșterii și dezvoltării comunității locale.

Gândindu-ne și la noi, cooperăția meșteșugărească din România este plină de specialiști în domeniu, meșteșugari care în orice moment ar putea să-și împărtășească vasta experiență celor interesați, mai cu seamă dacă proiectele derulate se dovedesc a fi de succes. Și economic, dar mai ales spiritual.

NICHOLAS CEZAR

Oameni și locuri - întâlniri istorice

Gheorghe Brătianu – promotor al cooperăției

Cooperăția a luat naștere, am putea spune, odată cu apariția înălțătoarelor idealuri ale răscoalei tinerilor din Franța – libertate, egalitate și fraternitate. Astfel, nu este nicio surpriză că părinții fondatori, care și-au adus aportul antreprenorial la apariția acestui fenomen, sunt câteva dintre marile personalități de referință publică și conștiință patriotică ale vremii. Avem în vedere nume dintre cele mai sonore, ale unor politicieni de prim-rang, importanți oameni de știință și din educație, a căror pledoarie pentru implementarea unui sistem social puternic, de pus la baza economiei naționale, a dovedit lupta cu scepticismul balcanic.

Între aceștia, având o contribuție de rezonanță și înaltă prestație morală, menționăm numele istoricului Gheorghe I. Brătianu (1898-1953), nepot al lui I.C. Brătianu, considerat patriarhul familiei, și fiul seniorului Ionel I.C. Brătianu, marele om politic liberal, cu o contribuție decisivă la dezvoltarea României moderne.

Gheorghe Brătianu s-a născut în 1898, mama lui fiind prințesa Maria Moruzi-Cuza, văduva băiatului domnitorului Alexandru Ioan Cuza. A crescut la Ruginoasa, în Iași, iar familia Brătianu l-a recunoscut ca fiu legitim, chiar dacă părinții săi erau divorțați. Abia după 1918 s-a produs o apropiere între tânărul Gheorghe și tatăl său, Ionel Brătianu, căruia obișnuia să-i ceară sfaturi, dar mai ales sprijin.

Însă, mai mult ca oricine, asupra lui va avea un impact puternic istoricul Nicolae

Când vorbim despre cooperăția meșteșugărească din România, a cărei istorie se întinde de-a lungul unui veac și jumătate, întotdeauna avem în vedere numele ilustre care au sprijinit formarea acestei bresle și fără a căror contribuție poate că nu am mai fi discutat azi despre o organizație puternică, serioasă, de sine stătătoare. Nu puțini sunt cei care au cochetat cu idealurile cooperatiste, dar doar câțiva și-au dedicat timpul și existența întrajutorării sectorului nostru. Printre aceștia și Gheorghe Brătianu, pe care îl evocăm în paginile numărului actual din Gazeta „Viața CM”.

Iorga, pe care avea să-l cunoască în vara lui 1916, în timpul unei vizite la Vălenii de Munte. De altfel, apropierea dintre cei doi avea să se facă simțită imediat, Iorga publicându-i tânărului Brătianu primul studiu – „O oaste moldo-

venească acum trei veacuri”, în „Revista istorică”. Gheorghe I. Brătianu avea doar 16 ani, pe atunci, iar un an mai târziu înființa revista-manuscris „Încercări”.

La 18 ani, după intrarea României în război, Gheorghe I. Brătianu se înrolează

voluntar și ajunge să fie încorporat la Regimentul 2 Artilerie. Participă la luptele grele de la Cireșoaia, unde este rănit, dar imediat după ce se face bine pleacă din nou pe front, în Bucovina.

Chiar dacă s-a înscris la Facultatea de Drept, din Iași (pe care a absolvit-o în 1919), istoria și influența lui Iorga l-au convins să abandoneze cariera juridică, luând drumul Sorbonei, unde frecventează cursurile prestigioșilor profesori Ferdinand Lot și Charles Diehl. În 1923 devine doctor în filosofie la Universitatea din Cernăuți, iar peste șase ani mai susține și doctoratul francez, la Sorbona, cu teza intitulată „Cercetări asupra comerțului genovez din Marea Neagră în secolul al XIII-lea”.

De-a lungul carierei, scrie mult și deseori face referire la breslele meșteșugărești din Țara Românească și Moldova. Astfel, ca deputat, împreună cu unchiul Vintilă Brătianu, ex-premier al României, promovează o serie de legi care au vizat asociațiile de meseriași din țară. Iată ce frază a rostit în Parlament, la o ședință solemnă – „După acest război care a devastat țara, multe instituții n-au mai putut funcționa ca înainte. Singurul domeniu în care activitatea a sporit a fost cel al cooperăției”.

Astfel, Gheorghe Brătianu are meritul de a fi unificat legislația cooperatistă, după înfăptuirea României Mari, care a însemnat alipirea provinciilor istorice Basarabia, Bucovina, Transilvania și Banat la trupul țării.

L. TEODORESCU

Meșteșug și carieră

Personaje de poveste din pănuși de porumb

Nicăieri nu transpare mai emoționant latura gingașă a tumultosului suflet românesc, așa cum se întâmplă cu jucăriile și simbolurile aducătoare de noroc, create de meșterii populari. Prezenți în toate colțurile țării, din Bucovina la Craiova, de la Curtea de Argeș la Baia Mare, ei fac din meșteșugul lor un adevărat mijloc de a scoate la lumină ceea ce este frumos în oameni, de la copii, la cei trecuți de tinerețe. Ana Grunzu se numără printre ei, iar cu pricepere și măiestrie dă viață materialelor brute.

Nostalgică după anii copilăriei, pe care i-a petrecut pe meleagurile fălțicene, fiind născută în comuna Horodniceni, meșterul popular Ana Grunzu a început acum zece ani să facă chipuri de săteni din pănuși de porumb, folosind un soclu din lemn. Pasiunea pentru artele plastice a moștenit-o de la tatăl ei care a fost pictor de icoane. „De mică mi-am dorit să fac ceva legat de artă. Când eram copil, nu prea îmi plăcea să lucrez manual, să cos, dar cu timpul am început să apreciez foarte mult arta tradițională. Sunt nostalgică după oamenii pe care i-am lăsat la țară, oameni foarte harnici. Îmi aduc aminte că nu aveau timp nici să-și spună pe nume. Aveau nume prescurtate. Fiind copil, mi-am întipărit în minte imaginea lor, pe care încerc să-i surprind prin păpușile pe care le creez. Am încercat să le fac chipurile și nu am găsit alt material mai la îndemână decât pănuși de porumb și diferite boabe de fasole, porumb, mazăre, dar și boabe mici de grâu, neghină”, mărturisește artista populară suceveană.

Păpușile realizate de Ana Grunzu reprezintă figura țăranului român și ocupațiile acestuia. Fiecare păpușă are expresia ei, fiecare are un obiect care îl reprezintă pe omul de la țară cum ar fi o coasă, furcă, fus, mătură, trăistuță, coșuleț. Materia primă este tradițională, nu costă și nu poluează. Pănușile se adună toamna, când se recoltează porumbul. După ce se spală foarte bine, se limpezesc să fie curate. Când sunt încă umede se începe a se lucra, a li se da anumite forme, a se împleti, începe confecționarea propriu-zisă a obiectului de decor. Din pănuși se pot realiza foarte multe obiecte fine, inclusiv ornamente pentru brad, se pot face coșulețe, îngherași, floricele. Pentru păpuși

este un pic mai complicat pentru că necesită îmbrăcăminte. Folosește resturi din materiale textile și piele pentru bundițe și opincuțe. Cingătorile sunt făcute de cele mai multe ori din panglică tricoloră. Pentru vopsire folosește culorile vegetale, scoarță de copac, sfeclă roșie, nuci verzi, diverse plante, dar mai folosește și galusul pentru lână, mai ales pentru a colora pănușile pentru broboade și pestelcuțe (un fel de șorțulețe).

Ana Grunzu realizează mai multe păpuși deodată pentru că le conține pe etape. „Încep cu corpul, după aceea le îmbrac, le încălț, apoi lucrez capul, îl îmbrăbodesc sau îi pun căciuliță, pun ochii, gura și în final le așez pe un suport din lemn. La față este cel mai migălos de lucrat. Într-o săptămână se pot face 10-15 păpușele”, susține meșterul popular. Fiecare piesă poartă amprenta talentului și a pasiunii ei, iar fiecare detaliu este finisat cu atenție și rafinament. Vrea să facă permanent ceva nou, iar pe viitor dorește să realizeze păpușele mai mari și mobile, să facă diverse scene cu mai multe personaje care să reprezinte tradițiile populare românești. Anei Grunzu i se pare interesant și este o provocare realizarea din pănuși a unui set de piese pentru tabla de șah. Își prezintă creațiile la târguri din toată țara, dar a avut participări și peste hotare.

LIA PINTILIE

Ce știm sau nu despre țara noastră

Majoritatea am vizitat și admirat Delta Dunării. Știm că este o rezervație naturală unică în lume, dar poate nu toți știm de ce. Sunt anumite particularități care împreună creează o deosebită frumusețe dar și enigme ce trezesc interesul și curiozitatea cunoașterii. Poate vom reuși să le descoperim împreună.

• Singura deltă din lume inclusă în patrimoniul UNESCO

Delta Dunării cumulează nu mai puțin de 23 de ecosisteme diferite. Aici există ape curgătoare, dulci sau sărate, canale, lacuri, lacuri, insule și insulițe plutitoare, pășuni, plaje și multe altele. Acest lucru îi conferă posibilitatea de a găzdui numeroase specii de plante, animale, reptile, amfibieni, crustacee, pești, melci, moluște, insecte și nu în ultimul rând, păsări. Practic, vorbim despre una dintre cele mai mari biodiversități de pe Terra. Totul într-un spațiu atât de restrâns. Acest lucru a făcut ca Delta Dunării să fie singura deltă din lume inclusă în patrimoniul UNESCO.

• Are un patrimoniu cultural incredibil de bogat

Delta Dunării este una dintre cele mai bine conservate delte din lume. Prima dată menționat de Herodot în jurul secolului IV î.Hr., acest loc nu este încă pe deplin afectat de mâna omului și are în prezent o populație destul de mică, de 15.000 de locuitori. Cu toate acestea, prezența umană în Deltă datează cu 5000 de ani î.Hr. Multe dintre artefactele date din timpuri preistorice, precum și mai multe urme ale culturilor grecești, bizantine și romane antice, sunt încă prezente aici.

• Cea mai mare rezervație cu zonă umedă din Europa

Chiar dacă este depășită ca mărime de Delta Volgăi în Europa, delta noastră este cea mai mare și mai remarcabilă zonă umedă fluvială de pe acest continent. Delta Dunării are, de asemenea, cea mai mare întindere de stuf din lume.

• Delta Dunării mărește anual teritoriul României

Dunărea ajută România să-și lărgească teritoriul, „furând” pământ de la țările europene pe care le străbate și depozitându-l la vărsarea ei în Marea Neagră. Practic, așa a luat naștere Delta Dunării, prin depunerea de sedimente (nisip, pietriș, pământ sau nămol) purtate de la sute sau chiar mii de km distanță. Aproape de contactul cu Marea Neagră, fluviul își încetinește brusc viteza, iar acest bagaj purtat de la mare distanță începe să se depună. În timp, se adună tot mai mult, iar în cele din urmă reușește să depășească nivelul apei, formând insule.

• Dunărea străbate mai multe țări decât orice alt râu din lume

Delta marchează sfârșitul drumului pentru Dunăre, chiar înainte de a curge în Marea Neagră. Dunărea este unică datorită faptului că, în timpul călătoriei sale din Germania în România, trece prin nouă țări și patru capitale europene, și anume Viena, Bratislava, Budapesta și Belgrad.

• Este un paradis pentru ornitologi

Delta Dunării găzduiește cea mai mare colonie de pelicani din afara Africii. Foarte multe publicații de specialitate descriu aceste tărâmurile ca fiind paradisul păsărilor. Aici trăiește aproape întreaga populație mondială de rațe cu gât roșu, dar și alte specii pe cale de dispariție.

LICA POTENKIN

Informații utile

ORIZONTAL: 1) Sesizează un obstacol sau fenomen (pl.) – Apar la final de chef! 2) Face pe deșteptul – Distanțe pentru navigatori 3) Gaz de la munte – Cel puțin 4) Vederi de ansamblu 5) Ușițe în căsuță! – Umflă pieptul – A dovedi prostia 6) A atârna – Apărute într-un poem! 7) Mântuitor 8) Cap de dulău! – Merge cu diplomatul la serviciu 9) Căutat de hoți – Tot... înainte! 10) O sticlă închisă la culoare – Poate duce la faliment.

VERTICAL: 1) Opriri regulamentare pe terenul de fotbal – Bovine... în obor! 2) Surogat – Plin cu gunoaiile din cartier 3) Face reclamă – A forța nota 4) Căldare în zonele montane – Miez de nucă! 5) Simbolul unciei – Afectată de acțiunea unei muieri 6) Mucegai pe borș (reg.) 7) Se roagă în deșert – Astfel de... 8) Și floare și trupă – Mușcat de câine 9) Grupări pentru alegeri 10) E dăruită bărbatului – Scriitor de modă veche.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

† Conducerea UCECOM își exprimă profundul regret la vestea trecerii în eternitate a celui care a fost **Radu Silviu Jianu**, fost membru al Consiliului Național și al Colegiului director al UCECOM, precum și conducător timp de peste trei decenii al UJCM Iași. Alegând drumul cooperăției meșteșugărești pentru definirea destinului profesional, **Radu Silviu Jianu** și-a pus tot sufletul în slujba acestui sector atât în județul Iași, cât și la nivel național, vocea sa fiind întotdeauna ascultată cu respect. S-a dovedit a fi o persoană cu alee calități manageriale și, de asemenea, cu un înalt simț al bunelor maniere și al cultivării unor relații interumane bazate pe respect, toleranță și înțelegere. Pentru întreaga sa activitate pusă în slujba cooperățiilor meșteșugărești, îi aducem un pios omagiu, transmitem totodată familiii și colegilor din cadrul UJCM Iași sincere condoleanțe. Dumnezeu să-l odihnească în liniște și pace!

† Colectivul UJCM Iași își exprimă regretul și profunda tristețe pentru trecerea în neființă a fostului președinte **Radu Silviu Jianu**. A fost un om cu o personalitate deosebită, un bun coleg și prieten, nu-l vom uita niciodată. În aceste momente de adâncă tristețe, transmitem familiii îndoliate, colegilor și tuturor celor apropiați sufletului său, întreaga noastră compasiune și sincere condoleanțe. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

ANIVERSĂRI

Zodia: GEMENI

21 mai

• GABRIELA ELENA PATACHI, contabil șef al SCM CONF Alba Iulia • RADU CONSTANTIN ARDELEANU, administrator al Soc. Coop. ARC ELECTRO Constanța.

23 mai

• IRINA ROGOZAN, contabil șef al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca.

24 mai

• ELENA STOIAN, președinte al SCM IGIENA Brăila • GRIGORE TOMA, președinte al SCM CERAMICA Horezu • IOAN RUS, președinte al SOCOM UNIREA Soc. Coop. Petroșani.

26 mai

• ALESANDRU STOIAN, președinte al SCM TEHNOMETALICA București • AUREL UNGUREAN, președinte al SCM CARTONAJUL Suceava • IONEL GHEORGHE, președinte al SCM ARTA MESERIAȘILOR Pitești • PETRICA VALENTIN MAXIM, președinte al SCM GR1 SERVICE Iași.

27 mai

• CAMELIA BONCIU, șef contabil al SCM MUNCĂ ȘI PRODUCȚIE Slobozia.

29 mai

• ADRIAN BENȚA, director economic al SCM INSTALATORUL București.

30 mai

• VIORELA RAȚIU, președinte al UJCM Sălaj • MARIA COCIȘ, contabil șef al SCM SIGMA Cluj-Napoca • TAVI NAZARIE, președinte al SCM GR1 TEHCONF Iași • DUMITRU LIVIU ENACHE, președinte al Soc. Coop. UNIREA TOP Balș

31 mai

• IANCU BECA, vicepreședinte al UJCM Constanța.

1 iunie

• MANUELA SIMONA CREȚU, contabil șef al SCM UNIREA Suceava.

2 iunie

• NICOLAE ROZOREA, administrator unic al SCM FRIZCIP Făgăraș.

3 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

4 iunie

• CORNEL ROTARU, administrator al SCM GR1 PRESTCOR Iași.

5 iunie

• CORNEL LAZĂR, președinte al SCM PRECIZIA Arad • MIHAELA-DANIELA PETRESCU COSSAC, administrator al SCM FARMEC Constanța.

6 iunie

• MIHAI BOGDAN ANDREI, președinte al SCM CARTONAJUL București

7 iunie

• DORINA POPUȚOIA, președinte al SCM GR1 MUNCA COLECTIVĂ Pașcani

8 iunie

• BIANCA DOBRA, contabil șef al SCM MOBILTEX Motru.

9 iunie

• FLORINA PĂUNA, președinte al UJCM Olt.

10 iunie

• LILIANA DANCUI, președinte al SCM UNIREA Constanța • CORNEL ROTARU, administrator al SCM GR1 PRESTCOR Iași.

11 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

12 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

13 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

14 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

15 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

16 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

17 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

18 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

19 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

20 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

21 iunie

• DAN IOAN BIRIȘ, președinte al Soc. Coop. SPOT Timișoara • MARINELA FELICIA BUCAN, președinte al SCM SOLIDARITATEA Cluj-Napoca • TEODORA LUMINIȚA FLORE, președinte al SCM MUNCA Huedin.

La mulți ani!

EDITOR: Asociația Uniunea Națională a Cooperăției Meșteșugărești – UCECOM

REDAȚIA: B-dul Unirii nr. 73, Bl. G3, Tr. 3,

Sectorul 3, București

fax: 031/030.14.30/31 / telefon: 031/030.14.60

e-mail: gazeta.viatam@yahoo.com

Colectivul redacțional:

Lia Pintilie

Laurențiu Teodorescu

ISSN 1223 – 8953, ISSN-L 1223 – 8953

Grafica computerizată: Fabrica de Timbre

Tipărit la Fabrica de Timbre